

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ ПРАВА НА
ВІЛЬНИЙ ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ
ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ЖИТОМИРСЬКОГО
АГРОТЕХНІЧНОГО КОЛЕДЖУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ

Голова педагогічної ради М.М. Тимошенко
(протокол № 2 від 20 листопада 2019 року)

Положення вводиться в дію з 01.12.2019 р.

Директор М.М. Тимошенко

(наказ № 510 у від «22» листопада 2019 року)

Житомир 2019 р.

ПЕРЕДМОВА

Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої та фахової передвищої освіти Житомирського агротехнічного коледжу розроблене у відповідності до Законів України: «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту» та «Про вищу освіту».

Положення затверджене наказом директора від 22 листопада 2019 р. № 510 у на виконання рішення педагогічної ради коледжу від 20 листопада 2019 року, протокол № 2.

Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої та фахової передвищої освіти Житомирського агротехнічного коледжу робочою групою у складі:

1. Муляр Тамара Станіславівна – завідувач економічним відділенням, кандидат економічних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

 Т.С. Муляр

2. Руденко Віталій Григорович – завідувач відділення агроінженерії, спеціаліст вищої категорії.

 В.Г. Руденко

3. Пилипчук Наталія Володимирівна – завідувач відділення «Будівництво та цивільна інженерія», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

 Н.В. Пилипчук

4. Лавріщев Олександр Олександрович – завідувач відділення «Електрифікації та інформаційних систем», спеціаліст вищої категорії

 О.О. Лавріщев

5. Залевський Роман Антонович – завідувач відділення «Агрономія», кандидат сільськогосподарських наук, спеціаліст вищої категорії.

 Р.А. Залевський

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора з навчальної роботи

 К.В. Борак

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої та фахової передвищої освіти регламентує порядок забезпечення здобувачам освіти права вільного вибору навчальних дисциплін в Житомирському агротехнічному коледжі (далі Коледжі) відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту» та Положення про організацію освітнього процесу в Коледжі.

1.2. Положення формалізує наступні процедури:

- формування каталогів вибіркового навчальних дисциплін (далі – Каталог) та доведення їх до здобувачів освіти (далі – здобувач);
- здійснення вибору здобувачами навчальних дисциплін з Каталогу;
- організації вивчення здобувачами обраних дисциплін.

1.3. Обсяг вибіркового навчальних дисциплін становить не менше 25% загального обсягу відповідної освітньої програми за якою навчається здобувач на відповідному рівні вищої освіти та 10% – для фахової передвищої освіти.

1.4. Зміст конкретної вибіркової навчальної дисципліни визначає її силабус – робоча програми навчальної дисципліни.

1.5. Вибіркові навчальні дисципліни надають можливість здобувачу:

- побудувати індивідуальну траєкторією навчання;
- ознайомитися з сучасним рівнем наукових досліджень у відповідній галузі знань;
- поглибити професійну підготовку в межах обраної спеціальності та освітньої програми;
- здобути додаткові результати навчання в межах формування загальних та/або фахових компетентностей;

1.6. Здобувач обирає дисципліни відповідно до навчального плану, за яким він навчається, що визначає кількість і обсяг навчальних дисциплін вільного вибору здобувача для конкретного семестру. При цьому здобувач має право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших освітніх програм, за погодженням із завідувачем відділення.

1.7. Індивідуальна траєкторія навчання здобувача освіти може бути реалізована також за допомогою обрання ним певної сертифікатної програми, якщо такі запроваджені за відповідною спеціальністю.

1.8. У навчальному плані кожної освітньої програми зазначають обсяги та семестр вивчення вибіркового дисциплін, а також Каталоги з яких обираються дисципліни.

1.9. Кожен Каталог є систематизованим анотованим переліком навчальних дисциплін, які відносяться до вибіркової складової освітньої програми для певного рівня освіти.

1.10. Формування Каталогу має відповідати принципам альтернативності, змагальності та студенто центризму (дисципліни можуть вважатися вибілковими лише якщо вони є такими з точки зору здобувача освіти).

1.11. Зміст вибіркового навчальних дисциплін повинен враховувати вимоги до актуальності, наукоємності, практичної спрямованості та рівня освіти.

1.12. Результати вибору здобувачем навчальних дисциплін зазначаються в його індивідуальному навчальному плані наступного навчального року в розділі «Обрані дисципліни»

1.13. Навчальні дисципліни, які внесені до індивідуального навчального плану здобувача, є обов'язковими для вивчення.

1.14. Окрім вибору навчальних дисциплін в межах вибіркової складової відповідного навчального плану, здобувач освіти може формувати свою індивідуальну освітню траєкторію в межах нормативної складової шляхом:

- обрання мови (англійська, німецька, французька) та рівня вивчення
- в дисципліні «Іноземна мова»;
- обрання місця проходження практики;
- обрання теми кваліфікаційної роботи та наукового керівника.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Загальні підходи до формування вибіркової складової навчальних планів

2.1. Навчальні дисципліни Загальноколеджного Каталогу спрямовані на поглиблення й вдосконалення загальних компетентностей стандартів вищої освіти.

2.2. Обсяг та семестровий контроль вибіркового навчальних дисциплін Загальноколеджного Каталогу уніфікований і, як правило, становить 2-3 кредити ЄКТС з формою семестрового контролю – залік.

2.3. Навчальні дисципліни Каталогів відділення спрямовані на поглиблення й вдосконалення спеціальних (фахових) компетентностей, визначених освітньою програмою.

2.4. Обсяг навчальних дисциплін Каталогів відділення рекомендується робити не менше 3 кредитів ЄКТС та з уніфікованим обсягом і семестровим контролем (як мінімум в межах одного семестру).

2.5. Обсяг та види аудиторних занять, форма семестрового контролю вибіркового навчальних дисциплін визначається відповідним навчальним планом.

2.6. Допускається формувати перелік вибіркового навчальних дисциплін у вигляді впорядкованої послідовності їх вивчення відповідно до навчального плану, якщо, наприклад, існують певні пререквізити дисципліни (вимоги до початку вивчення дисципліни).

Формування Загальноколеджного Каталогу (ЗК-Каталогу)

2.7. У каталозі надається короткий опис кожної навчальної дисципліни (анотація), вказуються пререквізити (вимоги до початку вивчення дисципліни) і постреквізити (результати навчання) дисципліни, обсяг в кредитах ЄКТС, кафедра яка забезпечує викладання та інше. Форма опису навчальної дисципліни ЗК-Каталогу представлена у Додатку А до Положення.

2.8. До ЗК-Каталогу можуть бути внесені тільки навчальні дисципліни, що мають повне інформаційне та методичне забезпечення, необхідне для її засвоєння, відповідно до вимог Коледжу.

2.9. За зміст та реалізацію вибіркової навчальної дисципліни в освітньому процесі несе відповідальність завідувач кафедри (голова циклової комісії) за якою закріплено викладання відповідної навчальної дисципліни.

2.10. ЗК-Каталог формує за наступною процедурою:

- на початку поточного навчального року (до 30 вересня) кафедри (циклові комісії), що пропонують навчальні дисципліни для

загальноколеджного вибору, надають до Методичної ради коледжу анотований перелік відповідних дисциплін;

- до 31 жовтня Методична рада коледжу здійснює експертизу наданих матеріалів та формує ЗК-Каталог вибіркового навчальних дисциплін для його затвердження;

- до кінця осіннього семестру ЗК-Каталог вибіркового навчальних дисциплін розміщується на сайті Коледжу для загального ознайомлення.

Формування Каталог Відділення В-Каталогу

2.11. Основними критеріями для формування В-Каталогів вибіркового навчальних

дисциплін є:

- затребуваність стейкхолдерами (актуальність дисципліни з позицій розвитку відповідної галузі економіки, напрямку наукових досліджень, попиту на відповідні компетентності на ринку праці тощо);

- кадрове забезпечення (науковий ступінь, вчене звання, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, відгуки здобувачів щодо якості викладання);

- навчально-методичне забезпечення (силабус, підручник, навчальні посібники, методичні рекомендації тощо);

- інформаційно-дидактичне забезпечення (презентації, відео-матеріали, демонстраційні матеріали, зразки тощо);

- матеріально-технічне забезпечення (наявність обладнання / програмного забезпечення для проведення лабораторних робіт, комп'ютерних практикумів).

2.12. Рекомендується наступна послідовність дій з формування В-Каталогів:

- до 01 жовтня поточного навчального року на відділеннях створюються робочі групи під керівництвом голів ЦК (завідувачів кафедр) для розробки та/або оновлення переліку навчальних дисциплін В-Каталогів;

- робочі групи аналізують методичне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення запропонованих кафедрами вибіркового навчальних дисциплін щодо можливості організації освітнього процесу високої якості;

- кількість та різноманітність запропонованих дисциплін в В-Каталозі має бути достатньо великою і не дублюють одна одну;

- перелік навчальних дисциплін кафедрального (циклового) В-Каталогу формується в межах відповідної освітньої програми;

- перелік навчальних дисциплін факультетського В-Каталогу формується в межах відповідної спеціальності (єдиний для всіх кафедр (циклових комісій) на яких навчаються здобувачі відповідної спеціальності);

- сформовані робочими групами В-Каталоги, подаються на розгляд Методичної ради Коледжу в листопаді;

- за рекомендацією Методичної ради Коледжу В-Каталоги затверджуються заступником з навчальної роботи;

- затвержені в установленому порядку В-Каталоги розміщують в грудні-січні на офіційних сайтах відповідних відділень і кафедр (циклових комісій) для ознайомлення здобувачів.

3. ПРОЦЕДУРА ЗДІЙСНЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Процедурі вибору здобувачами навчальних дисциплін передують їх ознайомлення із порядком, термінами, особливостями запису на вивчення запропонованих навчальних дисциплін та з умовами формування навчальних груп для вивчення вибіркового навчального дисциплін ЗК-Каталогу та/або В-Каталогів.

3.2. До початку процесу обрання здобувачами навчальних дисциплін:

- науково-педагогічні та педагогічні працівники кафедри (циклових комісій), що забезпечують викладання навчальних дисциплін ЗК-Каталогу, за заявкою кураторів академічних груп можуть проводити (у позанавчальний час) для здобувачів презентації запропонованих до вибору дисциплін.

- науково-педагогічні та педагогічні працівники кафедри (циклової комісії), що забезпечують викладання навчальних дисциплін В-Каталогів, спільно з кураторами академічних груп, можуть проводити (у позанавчальний час) презентації запропонованих до вибору навчальних дисциплін. Також, за потреби, можуть надаватися консультації щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії, реєстрації акаунтів тощо.

Здобувачі ступеня бакалавра

3.3. Вибір дисциплін з ЗК-Каталогу та В-Каталогу студентами першого (бакалаврського) рівня ВО здійснюється на початку весняного семестру (обрані дисципліни вивчатимуться у наступному навчальному році). Узагальнені результати використовуються для формування робочих навчальних планів відповідних років підготовки.

3.4. Процедура вибору навчальних дисциплін з ЗК-Каталогу студентами першого (бакалаврського) рівня ВО включає такі етапи:

- Здійснення студентами вибору дисциплін для вивчення у наступному навчальному році. Тривалість етапу – не менше двох тижнів. Етап контролюється кураторами груп з метою забезпечення участі всіх здобувачів у процедурі вибору дисциплін.

- Опрацювання результатів вибору дисциплін та формування навчальних груп для їх вивчення. Етап виконується завідувачем відділення;

- Повідомлення кожного студента про підтвердження його вибору на першому етапі обрання навчальних дисциплін ЗК-Каталогу або про неможливість формування групи для вивчення обраної ним навчальної дисципліни.

- У разі неможливості формування навчальної групи для вивчення певної дисципліни, студентам надається можливість або здійснити повторний вибір.

- приєднавшись до вже сформованих навчальних груп, або опанувати обрану дисципліну індивідуально з використанням змішаної форми навчання та індивідуальних консультацій (можливість надається за обґрунтованою заявою студента та рішенням кафедри, яка забезпечує викладання цієї дисципліни).

- Процедура вибору навчальних дисциплін з В-каталогів студентами першого (бакалаврського) рівня ВО реалізується відповідно до затвердженого

положення відділення про обрання навчальних дисциплін, яке доводиться до відома студентів на початку навчального року.

4. ОБРОБКА РЕЗУЛЬТАТІВ ВИБОРУ ДИСЦИПЛІН ТА ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ГРУП

4.1. Фінальна інформація щодо обраних здобувачами дисциплін ЗК-Каталогу, кількості груп, їх особовий склад тощо, передається на відповідне відділення.

4.2. Навчальні групи для вивчення вибіркового навчальних дисциплін мають бути чисельністю не менше:

- 20 осіб для початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти;
- 20 осіб для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
- 20 осіб для фахової перед вищої освіти;

Обмеження, передбачені пунктом 4.2 цього Положення, не поширюються на ті випадки, коли певну навчальну дисципліну В-Каталогу обрали всі здобувачі, які навчаються за відповідною освітньою програмою або порушення встановленого обмеження не призводить до перевищення максимального педагогічного навантаження науково-педагогічних або педагогічних працівників.

4.3. Здобувач освіти, який знехтував своїм правом вибору, може бути записаний на вивчення навчальних дисциплін, обраних завідувачем відділенням для оптимізації навчальних груп і потоків.

4.4. Якщо здобувач освіти із поважної причини не зміг обрати дисципліни вчасно, або виявив помилку щодо свого волевиявлення, він звертається до відділення із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін, надавши документів, які засвідчують поважність причин.

4.5. Не допускається зміна обраних дисциплін після початку навчального семестру, в якому вони викладаються.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Заяви здобувачів з результатами вільного вибору, розпорядчі документи про формування навчальних груп зберігаються упродовж усього терміну навчання здобувача за відповідним рівнем освіти.

5.2. У випадку поновлення, переведення здобувача, допуску до занять після завершення академічної відпустки або у випадку навчання за скороченим терміном навчання, за письмовою заявою здобувача та згодою випускової кафедри (циклової комісії) можливе перерахування результатів навчання вибіркового дисциплін.

Додаток А

ФОРМА опису навчальної дисципліни

Дисципліна	
------------	--

Рівень освіти	
Курс	
Обсяг	
Мова викладання	
Кафедра, яка забезпечує викладання	
Вимоги до початку вивчення	
Що буде вивчатися	
Актуальність	
Чому можна навчитися (результати навчання)	
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	
Інформаційне забезпечення	
Форма проведення занять	
Семестровий контроль	